

אזהרה לסוחרים

והודעה נחוצה למהדרין במצות ד' מינים

מתוך מכתבו של הגאון רבי משה בראנדסדארפער שליט"א
רב היכל הוראה

MOSHE BRANDSDORFER

"Heichal Horuah" Dean

& Rav in Eidah Hachareidis cong. – Sharei Pinah quarter

3 Sharei Pinah st.

Jerusalem – E. Israel

Tel. 972-2-537-0033

משה בראנדסדארפער

רב ור"מ "היכל הוראה"

מיסודו של גאון ישראל וקדושו אמו"ר רבי מאיר זי"ע בעל קנה בשם

מו"צ העדה החרדית – שכונת שערי פינה

פעיה"ק ירושלים תובב"א

בס"ד, ערב סוכות תש"ע לפ"ק

..... והנה ע"ד שכבר כו"כ שנים וגם בשנה זו שמביאים לפני אתרוגים הנראים כמהודרים ביותר, נאים בתוארם

ובגידולם, שקיעות ובליתות יפות וכל ההידורים השייכים באתרוג, אמנם אחרי הראיה והסתכלות היטב על האתרוג רואים ש"חסר" מגוף האתרוג, והדבר נעשה ע"י מוכרים שרצו להשביח את סחורתם וע"י כך להעלות את מחיר האתרוג, ולכן הורידו בלעטל או נקודה מהאתרוג, ולפעמים מורידים גם מבשר האתרוג עצמו, והאומנות בידם שלא ירגישו בזה, ולא ישאר במקום הגירוד כתם חום מהמיץ שיצא ששורף מקום הגירוד, וזאת ע"י התחכמויות שונות כגון שטיפת המקום במים וכדו' תיכף ומיד אחרי הגירוד שלא ישרוף המיץ שיצא ע"י הגירוד את מקום שגרד, וע"י זה מתעלם הדבר מעיני הקונים, כי פעולה זו מונע הכתם הנעשה בדרך כלל ע"י הגירוד הנראה לעין כל.

והקונה לתומו אינו יודע כלל שהאתרוג המחזיק בידו הנראה כמהודר ביותר לדעת פוסקים רבים הוא פסול משום "חסר", כמבואר בשו"ע (סימן תרמ"ח סעי' ב). וביום א' של חג (בשנה פשוטה שאין חל יום ראשון בשבת) שנטילת ד' מינים הוא מדאורייתא אינו יוצא ידי חובת מצות נטילת לולב (להפוסקים שפסול "חסר" הוא אף אם אינו נראה כ"כ לעין), והמוכרים מכשילים בזה בחשש ברכה לבטלה למכרים על אתרוגים אלו.

ואפי' בשנה כמו האי שתא (שחל יום ראשון בשבת) שנטילת לולב מדרבנן ו"חסר" (* כשר בשאר ימים, אמנם יש דיעה בפוסקים שגם בשאר ימים אין לקחת אתרוג חסר שאין זה הידור מצוה (מאירי סוכה לו ב, והראב"ד בתמים דעים ס"י רלג), וא"כ יש בזה איסור גניבת דעת וגזילה והונאה, כי ידוע שהקונים מוציאים ממון רב ממיטב כספם כדי לצאת כל השיטות לקיים המצוה למהדרין ולזכות באתרוג מהודר בלא שום חששות, ואילו היו יודעים שיש בזה אפי' חשש "חסר" לא היו משלמים מחיר גבוה כזה. וגם המוכר לא היה מעיז לבקש מחיר גבוה אם היה יודע שהקונים יודעים מזה.

ע"כ החוב מוטל על המוכר להודיע על כך ואסור לו להסתיר מהקונה אם יש חשש "חסר", כמבואר בשו"ע דאסור לרמות בני אדם במקח וממכר או לגנוב דעתם בשום ענין ויש בזה איסור

גזילה והונאה (עי' שו"ע חו"מ סימן רכה) .....

(* ולבני חו"ל ביו"ט שני אסור לברך על אתרוג חסר (כמבואר בסימן תרמ"ט)